

Sabina Lucyna Zalewska

"Miłość na odległość : modele życia w epoce globalnej", U. Beck, E. Beck-Gernsheim, Warszawa 2013 : [recenzja]

Forum Pedagogiczne 1, 271-273

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ni odnajdują się w zmieniającej się, globalnej, wielokulturowej i kosmopolitycznej rzeczywistości. Przez indywidualizację rodziny, wielość modeli życia rodzinnego, przyrost wspólnot pozamałżeńskich, wzrost liczby rozwodów, spadek liczby dzieci, normalizację związków homoseksualnych, przyrost jednoosobowych gospodarstw domowych wartości rodzinne bronione są nie przez kraje europejskie, lecz pozaeuropejskie.

W kolejnych rozdziałach – ósmym, dziewiątym i dziesiątym – badacze zwracają się ku analizie sytuacji, którą opisują z wyodrębnieniem pozytywnych elementów w tej zmieniającej się rzeczywistości. Badacze widzą szansę w nowych, rodzących się zjawiskach. Szansą tą ma być pokolenie, które żyje, kocha i myśli transkulturowo, w oderwaniu od uprzedzeń, przesądów i nienawiści tak religijnych, jak i kulturowych. Uczy się kochać i żyć z różnicami. W rezultacie autorzy wierzą, że pomimo wielu trudności, da się żyć i kochać ponad granicami. Jak sami piszą: „Rodziny światowe nie posiadają zmysłu czasu i następstwa. Zglobalizowane rodziny mogą korzystać z jakichś wyimaginowanych resztek swojego pochodzenia i przeszłości, jako rodziny światowe nie mogą się jednak umiejscowić w historii. Taka «sklecona wyobraźnia», wyobrażone spoiwo rodziny światowej, jest albo trywialne i płaskie, albo zakorzenione w rodowodach poszczególnych ludzi, przez co rodziny te tworzą mieszanekę kulturową z drugiej ręki” (s. 261-262).

Wartością opisywanej przeze mnie pozycji jest nie tylko poruszenie i poddanie głębokiej i wielowarstwowej analizie pojęcia miłości, związku i rodziny we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Dodatkową wartością jest zmuszenie do refleksji na tematy ważne dla współczesnego świata, z jednoczesnym brakiem odpowiedzi na wszystkie rodzące się pytania. Badacze korzystają ze współczesnej metodologii badań. Ich refleksja, dotycząca analizy problemu wydaje się jakby niedomknięta. Z dokonanej analizy rodzą się nowe pytania, na które należałoby znaleźć odpowiedź. Sami badacze jednak ich nie znajdują. Jak piszą autorzy: „W czasach ciągłej zmiany społecznej promujemy rozróżnienie pomiędzy tworzeniem teorii wyjaśniających a diagnostycznych. Niektórzy z autorów rozumieją teorię w sensie wyjaśniania obserwowanych wydarzeń i zjawisk, które można sprowadzić do jakiś ogólnych i uniwersalnych «praw» społecznego życia i działania. To nie jest jedyne i dominujące rozumienie teorii. Innym reprezentowanym przez nas w tej pozycji jest kierowanie się innym modelem. Ich celem jest stworzenie, w obliczu chaosu przytłaczających nas społecznych zdarzeń i zjawisk, konceptualnych ram orientacyjnych dla historycznie zmieniających się w gwałtownym tempie stosunków, przy użyciu instrumentów uogólniającej diagnozy” (s. 20). Jest to świeże spojrzenie na analizę badań społecznych, w naszym kraju rzadko podejmowane przez badaczy.

Sabina Lucyna Zalewska
UKSW, Warszawa